

กองการพยาบาล

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แนวทางการจัดบริการพยาบาล การรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ

กองการพยาบาล

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

10046076

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	9
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	9
1.2 วัตถุประสงค์	11
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ	12
1.4 ขั้นตอนการพัฒนาแนวทางการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	12
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	12
1.6 กรอบแนวคิดการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	13
บทที่ 2 หลักการและแนวคิดการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	15
2.1 ความหมายการบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	16
2.2 เกณฑ์การรับบริจาคอวัยวะ	17
2.3 เกณฑ์การวินิจฉัยสมองตาย	20
2.4 กฎหมายและมาตรฐานจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	22
2.5 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	25
2.6 การดูแลให้การพยาบาลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	28
บทที่ 3 การบริหารจัดการบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	35
3.1 โครงสร้างการบริหารจัดการบริการพยาบาล	36
3.2 ทีมพยาบาล	42
3.3 เครื่องมือและอุปกรณ์	43
3.4 ข้อมูลและสารสนเทศ	44
3.5 งบประมาณ	45
บทที่ 4 บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและสมรรถนะเฉพาะพยาบาลวิชาชีพ งานบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	47
4.1 หน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลวิชาชีพงานบริการพยาบาลการรับบริจาคอวัยวะ	49
4.2 หน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลวิชาชีพงานบริการพยาบาลการปลูกถ่ายอวัยวะ	50
4.3 สมรรถนะเฉพาะพยาบาลวิชาชีพงานบริการพยาบาลการรับบริจาคอวัยวะและปลูกถ่ายอวัยวะ	51
บทที่ 5 การจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	71
5.1 บริการพยาบาลการรับบริจาคอวัยวะและปลูกถ่ายอวัยวะ	72
5.2 กิจกรรมทางการพยาบาลสำคัญตามกระบวนการหลักบริการพยาบาล การรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	76

บทที่ 6	ตัวชี้วัดงานบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	95
6.1	ตัวชี้วัดงานบริการพยาบาลการรับบริจาคอวัยวะ	97
6.2	ตัวชี้วัดงานบริการพยาบาลการปลูกถ่ายอวัยวะ	102
บทที่ 7	การนำแนวทางการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะสู่การปฏิบัติ	107
7.1	โครงสร้างของการนำแนวทางการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะสู่การปฏิบัติ	107
7.2	การนำแนวทางการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะสู่การปฏิบัติ	108
บรรณานุกรม		115
ภาคผนวก		119
ภาคผนวก 1	ประกาศแพทยสภา ที่ 7/2554 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการวินิจฉัยสมองตาย	120
ภาคผนวก 2	ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549	123
ภาคผนวก 3	ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553	126
ภาคผนวก 4	ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551	128
ภาคผนวก 5	แบบบันทึกการตรวจวินิจฉัยสมองตาย	129
ภาคผนวก 6	แผนภูมิขั้นตอนวินิจฉัยสมองตายและการดูแลผู้ป่วยสมองตาย	131
ภาคผนวก 7	ข้อควรปฏิบัติของการขออวัยวะผู้ป่วยสมองตายจากญาติ	133
ภาคผนวก 8	ใบยินยอมของญาติผู้บริจาคอวัยวะ	136
ภาคผนวก 9	ใบ Donor checklists	137
ภาคผนวก 10	บันทึกของทีมผ่าตัดนำอวัยวะออกจากผู้บริจาคสมองตาย (Retrieval Team Report)	141
ภาคผนวก 11	ใบแสดงความจำนงบริจาคอวัยวะ	144
ภาคผนวก 12	แบบแจ้งผลการปลูกถ่ายไตและอวัยวะอื่น	145
ภาคผนวก 13	ช่องทางติดต่อประสานงานศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย	146
ภาคผนวก 14	ประกาศศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทยเรื่องคุณสมบัติโรงพยาบาลสมาชิกฯ	147

ภาคผนวก 15	ประกาศศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทยเรื่องสมาชิก ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย	148
ภาคผนวก 16	ประกาศศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทยเรื่องเกณฑ์การจัดสรรอวัยวะ	150
ภาคผนวก 17	รายชื่อคณะกรรมการพัฒนาแนวทางการจัดบริการพยาบาลการรับบริจาค และปลูกถ่ายอวัยวะ กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	153
ภาคผนวก 18	รายชื่อคณะทำงานพยาบาลวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญรับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป กระทรวงสาธารณสุข และสังกัดอื่นๆ	154
ภาคผนวก 19	คณะกรรมการวิชาการกองการพยาบาลเพื่อพิจารณาเอกสารแนวทางฯ	156

สารบัญญัตราง

ตารางที่ 2-1	แสดงคุณสมบัติของผู้บริจาคอวัยวะต่างๆ	18
ตารางที่ 2-2	แสดงคุณสมบัติของผู้บริจาคเนื้อเยื่อ	19
ตารางที่ 3-1	แสดงอัตราค่าลังบริการสุขภาพสำหรับโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	43
ตารางที่ 4-1	แสดงรายละเอียดของสมรรถนะตามระดับความสามารถ	52
ตารางที่ 4-2	แสดงรายละเอียดของสมรรถนะเฉพาะพยาบาลวิชาชีพงานบริการพยาบาล การรับบริจาคอวัยวะตามระดับความสามารถ	55
ตารางที่ 4-3	แสดงรายละเอียดของสมรรถนะเฉพาะพยาบาลวิชาชีพงานบริการพยาบาล การปลูกถ่ายอวัยวะตามระดับความสามารถ	62
ตารางที่ 5-1	แสดงกิจกรรมทางการพยาบาลสำคัญของกระบวนการหลักบริการพยาบาล การรับบริจาคอวัยวะของผู้ใช้บริการ/ประชาชนผู้แสดงความเจตจำนง บริจาคอวัยวะขณะมีชีวิตอยู่ (Living Donor)	76
ตารางที่ 5-2	แสดงกิจกรรมทางการพยาบาลสำคัญของกระบวนการหลักบริการพยาบาล การรับบริจาคอวัยวะของผู้บริจาคอวัยวะสมองตาย (Deceased Donor)	78
ตารางที่ 5-3	แสดงกิจกรรมทางการพยาบาลสำคัญของกระบวนการหลักบริการพยาบาล การปลูกถ่ายอวัยวะของผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะกับคู่บริจาคอวัยวะที่มีชีวิต สายสัมพันธ์ใกล้เคียง (Living Related Donor)	85
ตารางที่ 5-4	แสดงกิจกรรมทางการพยาบาลสำคัญของกระบวนการหลักบริการพยาบาล การปลูกถ่ายอวัยวะของผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะรอรับการจัดสรรอวัยวะของ ผู้บริจาคอวัยวะสมองตาย (Deceased Donor) ตามการจัดสรรของ ศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทย	89